

[Finansministeren.]

neder er, som det ærede medlem ved, landets likviditetsforhold undergæet en meget betydelig forandring, idet likviditeten er indskrænket betydeligt på grund af den store merimport, vi har haft i disse måneder. Det er derfor også klart, at spørgsmålet om, hvorvidt der er grund til at gøre noget for at begrænse likviditeten ved optagelse af lån, må ligge helt anderledes i dag, end det gjorde i august.

Der er iøvrigt grund til overfor den megen og efter min mening overdrevne tale om modsætninger mellem partierne angående dette spørgsmål at understrege, hvad jeg også gjorde forleden, at denne betydelige formindskelse af likviditeten, altså i realiteten kreditbegrænsning, er foregået under den foregående, socialdemokratiske regering.

Som situationen ligger i dag, er indenrigsministeren og jeg — og dermed hele regeringen — enige om, at der ikke er grund til at gribe ind for en øjeblikkelig likviditetsformindskelse, fordi likviditeten allerede er begrænset betydeligt. Men det kan jo skifte, forholdene kan forandre sig. I det omfang, det lykkes at begrænse merimporten og nærme os balance i valutamæssig henseende, vil naturligvis også likviditetsforholdene kunne ændre sig, og netop derfor har vi formet forslaget sådan, at spørgsmålet om, hvornår der skal optages lån, i hvilket omfang og under hvilke former, kan afgøres, efterhånden som vi ser, hvordan udviklingen former sig.

Den formindskelse af likviditeten, som har fundet sted, tror jeg for min del har været nødvendig, fordi der var gået så lang tid, inden man greb ind på anden vis, men regeringen mener altså ikke, at der i øjeblikket er grund til indgreb på dette område udover det skattemæssige, som vi nu har foreslået, og som jo vil virke over en periode.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen gik derefter lidt ind på lovforslagene og fremsatte visse bemærkninger om byrdefordelingen. I den forbindelse gjorde han ligesom enkelte andre ordførere nogle bemærkninger om landbrugets stilling. Jeg vil gerne herom sige, at når man har talt om landbruget i denne forbindelse, forekommer det mig, at man ikke helt har tænkt på, hvordan merindkomstskatten vil virke, således som den er foreslået. Jeg vil i den henseende pege på to ting. Der er i merindkomstskattelovforslaget gjort en forskel på bykommunerne og de rene landkommuner, idet man i bykommunerne begynder ved en skattepligtig indkomst på 12 000 og 11 000 kr., henholdsvis

i hovedstadsområdet og i de andre byområder, medens man nøjes med 10 000 kr. på landet. Jeg gør opmærksom på, at det mig bekendt i hvert fald er første gang i dansk skattelovgivning, man gør denne forskel mellem by og land i så høje indkomstklasser. Vi har en meget lille forskel i forsørgerfradraget, men det er jo noget, der netop graderes nedad, når man kommer op på større indtægter. Medens man i København begynder ved 12 000, begynder man ude på landet ved 10 000, og jeg vil antage, at et betydeligt antal landbrugsindtægter kommer med netop på grund af denne forskel på 2 000.

Jeg vil dernæst pege på, at medens den hensigt, der ligger til grund for merindkomstskattetanken, naturligvis er at beskatte dem, som har haft en almindelig, delvis inflationspræget indtægtsfremgang fra 1947—48 til 1950, vil af særlige grunde landbruget i dette tilfælde yderligere blive beskattet på grund af den store forskel, der har været mellem høsten i 1947 og høsten i 1949. Den meget lille høst i 1947 — kun 97 mill. afgrødeenheder — bevirkede naturligvis, at landbrugsindtægterne i 1947 var temmelig små, i visse tilfælde meget små, medens den meget store høst i 1949, den største i landets historie, på ca. 130 mill. afgrødeenheder, naturligvis bevirker, at de skattepligtige indtægter, som landbruget har i 1950 — det vil for de fleste landmænds vedkommende sige høståret 1949—50 —, bliver betydelig forøget.

Iøvrigt skal jeg om dette spørgsmål sige, at de to partier, der danner grundlaget for regeringen, naturligvis har overvejet landbrugets stilling i forbindelse med alt det, der nu skal foretages. Principielt må man være betænkelig ved særavgifter på erhvervsgrupper, og jeg beklager, at debatten på dette punkt er lagt noget hårdt op fra visse sider. Det er ikke ønskeligt at grave dybere grøfter mellem land og by, end det tidligere er sket. Vi erkender imidlertid, at her er et problem, og vi er villige til at forhandle om dette problem i udvalget.

Jeg skal om dette punkt sluttelig gøre en bemærkning, som særlig tangerer noget, der er sagt allerede af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, nemlig om den store forskel der er mellem forskellige kategorier af landbrug i denne situation. Der er jo ingen tvivl om, at det store korn-sælgende landbrug efter devalueringen i fjor har haft en betydelig gunstigere konjunkturudvikling end det mindre landbrug, der måske i betydeligt omfang skal købe sine